

มะเร็งช่องปาก

อาการบ่งชี้มะเร็งช่องปาก

บทความโดย โรงพยาบาลราชวิถี
ราชวิทยาลัยโสต ศอ นาสิกแพทย์แห่งประเทศไทย

หมอชวนรู้

The Medical Council of Thailand

มะเร็งช่องปาก

(อาการบ่งชี้มะเร็งช่องปาก)

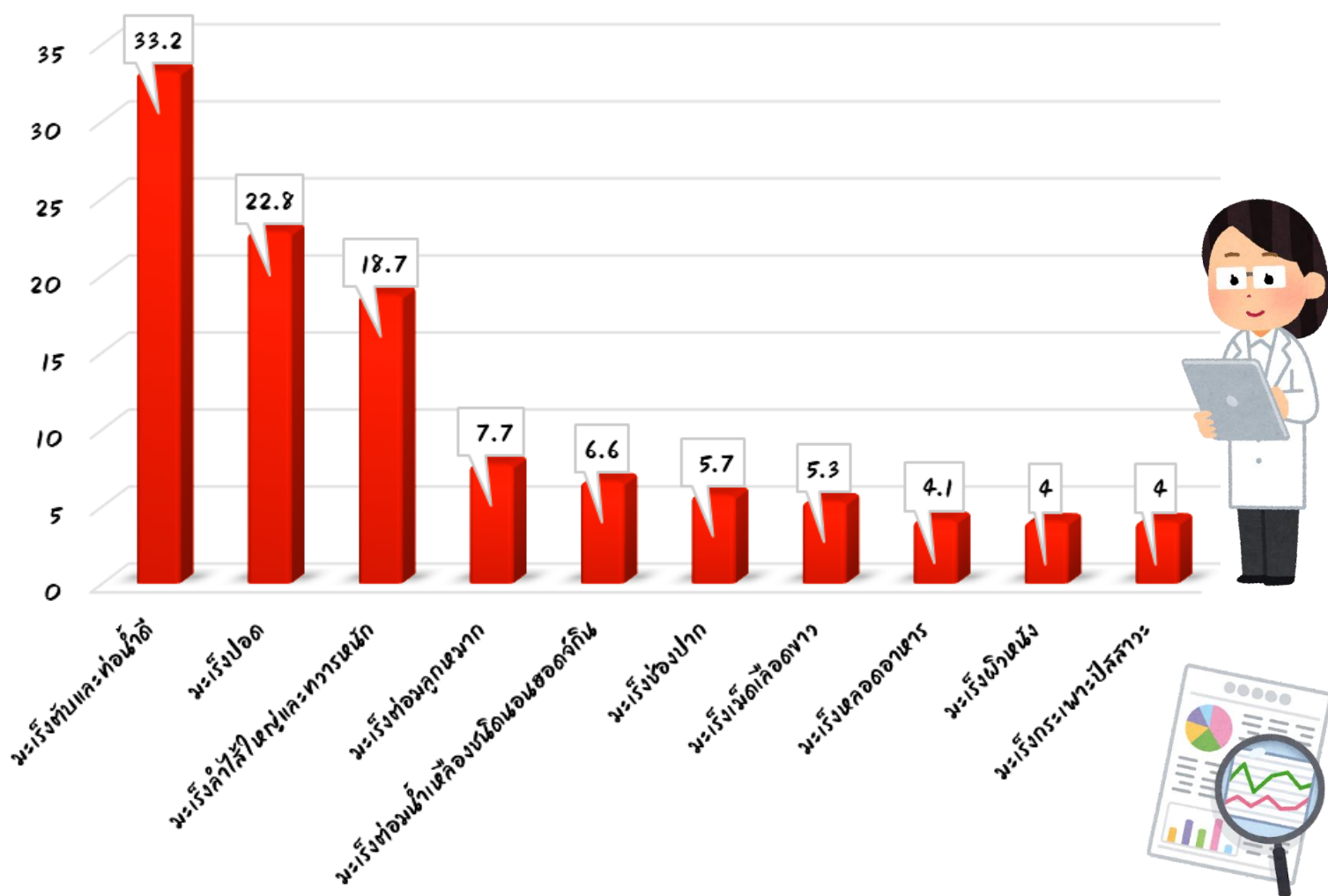

หมอชวนรู้

มะเร็งช่องปาก เป็นมะเร็งที่พบบ่อยในส่วนของมะเร็งศีรษะ และคอ ได้แก่ มะเร็งในบริเวณเยื่อของลิ้น ฟันปาก เหงือก เพดานปาก กระพุ้งแก้ม และบริเวณหลังพินแกรม โดยการรายงานของทะเบียนมะเร็งประเทศไทยรายงานล่าสุด พ.ศ.2559-2561 พบว่าในเพศชาย มีอุบัติการณ์การเกิดมะเร็งช่องปาก 5.7 ต่อประชากรแสนคน โดยเป็นอันดับ 6 ของมะเร็งพบบ่อย ดังรูป

รายงานทะเบียนมะเร็งประเทศไทยในเพศชาย พ.ศ.2559-2561

มะเร็งช่องปาก

(อาการบ่งชี้มะเร็งช่องปาก)

ในการรักษามะเร็งช่องปาก ประกอบด้วย การผ่าตัด การฉายรังสี และการให้เคมีบำบัด การรักษา มะเร็งในระยะเริ่มแรกได้ผลการรักษาที่ควบคุม โรคโดยจากอัตราการรอดชีวิตดีกว่าผู้ป่วย มะเร็งช่องปากในระยะลุกลาม ดังรายงานของ อัตราการรอดชีวิตในต่างประเทศ (AJCC 8th edition 2017)

รายงานอัตราการรอดชีวิตที่ 1 ปีของผู้ป่วยมะเร็งช่อง ปากระยะเริ่มแรก ร้อยละ 86.6 เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ ป่วยมะเร็งช่องปาก ระยะอื่น ๆ ทั้งหมดที่ร้อยละ 76.9

ในการดูแลผู้ป่วยมะเร็งช่องปากที่จะให้ได้ผลดี คือ ผู้ป่วยมะเร็งระยะเริ่มแรกมาพบแพทย์ เพื่อรับการรักษา ที่ทันต่อเวลาที่ ซึ่งจะช่วยให้การรักษามีประสิทธิภาพ และหากผู้ป่วยยังเป็น ไม่มากก็สามารถรักษาให้หายขาดได้ ดังนั้นการให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องของผู้ที่มี ปัจจัยเสี่ยง ได้แก่ การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา การเคี้ยวหมาก การใส่ฟันปลอมที่ไม่พอดี หรือ มี ฟันแหลมคม ปัจจัยเหล่านี้หากได้รับเป็นประจำเป็นเวลานาน ๆ จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ของเยื่อเมือกเกิดเป็นมะเร็งได้ในที่สุด ซึ่งอาการของเยื่อเมือกช่องปากที่เกิดการเปลี่ยนแปลงใน ระยะก่อนเป็นมะเร็งหรือเป็นมะเร็งระยะเริ่มแรก จะสามารถสังเกตเห็นได้เนื่องจากเป็นอวัยวะ ส่วนที่สามารถมองเห็นได้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนั้นจะทำให้เกิดลักษณะรอยโรคเป็นฝ้าขาว หรือ ฝ้าแดง ไปจนถึงเกิดเป็นแผลตุ่มก้อน ซึ่งจะโตขึ้นเรื่อย ๆ และมีการลุกลามออกไปที่ต่อมน้ำเหลืองทำให้เกิดก้อนที่คอ อาการเหล่านี้อาจทำให้เกิดอาการปวด หรือไม่ปวดก็ได้ ดังรูป

ลักษณะรอยโรค

IMAGE SOURCE : facebook.com/chitchaipattaya/photos

รอยโรคสีแสด

แผลเรื้อรัง

แผ่นฝ้าสีขาว

ก้อนในช่องปาก

มะเร็งช่องปาก

(อาการบ่งชี้มะเร็งช่องปาก)

นอกจากการให้ความรู้แล้ว ยังมีการให้ประชาชนรู้จักการตรวจคัดกรองมะเร็งช่องปาก โดยเฉพาะในผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยง เพื่อค้นหารอยโรคมะเร็งช่องปากตั้งแต่ระยะเริ่มแรก โดยการตรวจช่องปากสามารถทำได้ด้วยตนเอง หรือหากไปพบทันตแพทย์ ในการตรวจสุขภาพประจำปี ซึ่งการตรวจค้นหามะเร็งช่องปากด้วยตนเองสามารถทำได้ดังนี้

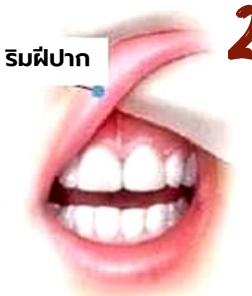

ขั้นตอนการตรวจคัดกรองมะเร็งช่องปากด้วยตนเอง (Oral cancer Screening)

1 ดึงริมฝีปากบนขึ้น
ตรวจดูเยื่อบุด้านใน
ส่วนบน และเหงือก
ด้านนอก

2 แห้งหน้า
ตรวจดู
เพดานแข็ง

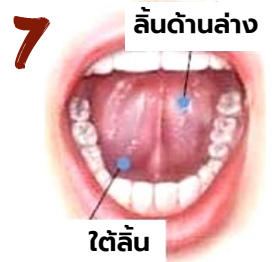
3 ยกริมฝีปากบนขึ้น
ตรวจดูริมฝีปากบน

4 อ้าปากและใช้ไม้
กดลิ้น ตรวจดูต่อม
ทอนซิล เพดานอ่อน
และลิ้นไก่

5 ยกริมฝีปากด้านข้าง
ทั้งด้านซ้ายและด้านขวา
ตรวจดูที่กระพุ้งแก้ม
และเหงือกด้านใน

6 ยกลิ้นขึ้น
ตรวจดูลิ้นด้านล่าง
และพื้นปากใต้ลิ้น

7 ดึงริมฝีปากล่างลง
ตรวจดูเยื่อบุด้านใน
ส่วนล่าง และเหงือก
ด้านนอก

8 แลบลิ้นและใช้ผ้าก๊อช
รองนิ้วมือจับดึงลิ้น
ออกมา ตรวจดูลิ้นและ
ด้านข้างของลิ้น

